

ХУЛОСАИ

комиссияи коршиносони Шурои диссертатсионии 6D.КОА-030-и назди Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Раҳмонализода Муҳиддин

Раҳмонали дар мавзуи «Ҷанбаҳои педагогӣ-иҷтимоии ташаккули шахсияти кӯдакони бепарастор ва беназорат» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илм аз рӯи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ)

1. Таҳқиқи мавзуи диссертатсионӣ, муайян намудани роҳу усулҳои таъсиррасон ба ҷанбаҳои гуногуни ҳаёт ва рушди кӯдакон ва наврасон, даҳолати фаъоли аҳли ҷомеа ро талаб мекунад. Кӯдакони бепарастор ва беназорат бо мушкилоти солимӣ психикӣ, психологӣ ва ахлоқӣ ҷомеа алоқаманд аст. Шароити мураккаби иҷтимоӣ иқтисодӣ, аз ҷумла, ғоизӣ баланди оилаҳои ҷудошуда, камбизоат ва ғазои номусоиди маънавию психологӣ дар ҷунин оилаҳо, сабабҳои асосӣ беназоратӣ ва бепарасторӣ кӯдакон меғарданд. Кӯдаконе, ки аз зӯроварӣ ҷисмонӣ ва психикӣ падару модар фирорӣ мешаванд, оилаҳо ро тарк карда, ба қатори онҳое меғайванданд, ки ба ҳимоя ва дастгирӣ иҷтимоӣ педагогӣ ниёз доранд. Вазифаи ҷомеа на танҳо мубориза бо оқибатҳои қавравӣҳои но болиғон аз меёрҳои рушди иҷтимоӣ, балки пешгирӣ ин ҳолатҳо мебошад.

Аҳамияти амалии кор аз таъсиси як низомӣ муассири пешгирӣ ва дастгирӣ, ки ҷораҳо ро дар сатҳи давлат, ҷомеа ва оила фаро гирад, махсусан муҳим аст. Таҳия ва татбиқи барномаҳо ҷиҳати барвақти ошкор кардани ҳолатҳои беэтиной нисбати кӯдакону наврасони бепарастор беназорат, таъминӣ дастрасӣ онҳо ба дастгирӣ равонӣ ва иҷтимоӣ ва баланд бардоштани оғоҳӣ ҷомеа дар бораи аҳамияти ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои ҷунин кӯдакон ва наврасон зарур аст.

Диссертатсия тибқи талаботи Низомнома дар бораи Шурои диссертатсионӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 августи соли 2026, №591 тасдиқ шудааст, ба анҷом дода шудааст.

Диссертатсия дар кафедраи умумидонишгоҳӣ педагогикаи Донишгоҳи давлатӣ Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ иҷро шуда, бо қарори ҷаласаи васеи кафедраи мазкур муҳокима ва ба ҳимоя пешниҳод шудааст (Суратҷаласа аз 29.05.2026, №10/1).

Дар ҳулосаи кафедраи умумидонишгоҳӣ педагогикаи Донишгоҳи давлатӣ Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба диссертатсия баҳои воқеӣ ва мусбат дода шудааст.

2. Диссертатсия ҷавобгӯи талаботи бандҳои 31, 33 ва 35 Тартиби додани унвонҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 августи соли 2026, №591 тасдиқ шудааст, мебошад.

Арзиши илмӣ мавзуи таҳқиқот дар он ифода меёбад, ки дар заминаи таҳлили мукаммали таҳқиқоти илмӣ муосир ва ҳалли мушкилоти беэтиной равиши ҳамаҷониба ва ҳамгироро талаб мекунад,

ки кӯшишҳои муассисаҳои гуногуни иҷтимоиро муттаҳид сохта, ба фароҳам овардани шароит барои рушди мусоид ва мутобиқшавии муваффақонаи иҷтимоии насли наврас мусоидат хоҳад кард. Натиҷаҳои таҳқиқотро дар амалияи кори омӯзгорони муассисаҳои таълимӣ ва таҳияи барномаҳои асосии таҳсилоти алтернативӣ ва барномаҳои корӣ дар соҳаи маориф мавриди истифода қарор додан мумкин аст.

Мавзӯ ва мазмуни диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ), аз ҷумла: банди 1 - «Методологияи таҳқиқи фаъолияти иҷтимоӣ-педагогӣ, моҳият, сохтор, вазифа, принсипҳои онҳо; моделсозии равандҳои иҷтимоӣ-педагогӣ дар муассисаҳои таълимӣ»; банди 4 - «Сифати ташкили ҷорабиниҳои иҷтимоӣ-педагогӣ» (технология ва усули баҳодиҳии сифати фаъолияти иҷтимоӣ педагогӣ; меъёрҳо, нишондиҳандаҳои баҳодиҳии сифати фаъолияти иҷтимоӣ педагогӣ) мувофиқат мекунад.

3. Натиҷаҳои таҳқиқот, хулосаҳо ва тавсияҳои пешниҳодшуда бо омӯзиши ҳамҷониби таҳқиқоти педагогӣ ва таснифи онҳо муҳимии ин мафҳумро барои омӯзгорони муассисаҳои таълимӣ нишон додааст. Гояҳои муҳим оид ба алоқамандии анъана ва навовариҳо, ташкили шароитҳои педагогӣ иҷтимоӣ ташаккули шахсияти кӯдакони бепарастор ва беназорат, ба эътибор гирифтани баррасӣ намудани масъалаи мавриди таҳлил, татбиқи пайгириҳои асосҳои назариявӣ-методологияи таҳқиқот, инчунин истифодаи маҷмуи усулҳои, ки ба ҳадаф, вазифаҳо ва фарзияи таҳқиқот мутобиқатдоранд, асоснок карда шудаанд. Эътимоднокии натиҷаҳо бо роҳи санҷиши таҷрибавӣ-озмоишӣ, татбиқи онҳо дар амалияи як қатор муассисаҳои таълимӣ ва таҳлили натиҷаҳои бадастомада таъмин гардидааст.

Шумораи интишороти доктараб дар 9 мақолаи илмӣ, аз он ҷумла шаш мақола дар маҷаллаҳои аз ҷониби Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон эътирофшуда, 5 мақола дар маҷаллаҳои конференсияҳои илмӣ амалии байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ рӯи ҷоп дидаанд.

Маҷаллаи нашршуда дар нашрияҳои тавсияшуда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 августи соли 2026, №591 тасдиқ шудааст, мувофиқ аст.

4. Маҷаллаи диссертатсия бо истифода аз ишораҳои мувофиқ ба муаллифони онҳо ва ба сарчашмаҳои иқтибосшуда қорбаст шудаанд, ки ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат мекунад.

Диссертатсия ба талаботи банди 31 Низомнома дар бораи Шурои диссертатсионӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 августи соли 2026, №591 тасдиқ шудааст, мувофиқ аст. Он аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, натиҷаҳои нави илмӣ, нуктаҳои барои ҳимоя пешниҳодшударо дарбар мегирад ва аз саҳми шахсии муаллифи диссертатсия дар илм шаҳодат медиҳад.

5. Дарачаи эътимодноки натиҷаҳои таҳқиқот бо мавқеъҳои ибтидоии умумиметодологӣ, далелнокии хулосаҳои назариявӣ, таҳияи методикаи таҳқиқот, истифодаи методҳое, ки ба моҳияти падидаи мавриди омӯзиш мувофиқат мекунанд, хусусияти тӯлонӣ будани омӯзиши амалияи таҳсилотӣ дар заминаи масъалаи илмӣ мавриди омӯзиш ва ташкили кори озмоишӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ; мантиқ ва сохторсозии бобҳои назариявӣ ва амалии кори таҳқиқотӣ таъмин шудаанд.

6. Талаботи Низомнома дар бораи шурои диссертсиониро ба роҳбарӣ гирифта, комиссияи экспертии диссертатсияи Раҳмонализода Муҳиддин Раҳмонали тавсия мекунад, ки:

а) диссертатсияи Раҳмонализода Муҳиддин Раҳмонали дар мавзӯи «Ҷанбаҳои педагогӣ-иҷтимоии ташаккули шахсияти кӯдакони бепарастор ва беназорат» барои Ҷимоя дар Шурои диссертатсионӣ иҷозат дода шавад;

б) ба сифати муассисаи пешбар: **МДТ “Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни”** таъин карда шавад.

в) ба ҳайси муқарризони расмӣ: **Гулмадов Файз** – доктори илмҳои педагогӣ, мудири шуъбаи педагогика ва таҳсилоти муосири Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ва **Ошимова Маҳбуба Машарифовна**, номзоди илмҳои педагогӣ, дотсент, мудири кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода таъин карда шаванд.

г) барои муайян кардани вақти Ҷимоя, нашр ва ҷойгир кардани эълони Ҷимоя, матни диссертатсия ва автореферат дар сомонҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, нашр ва паҳнкунии автореферат ва паҳлуҳои дигари арзёбии диссертатсия тавсия дода мешавад.

Комиссияи коршиносон диссертатсияи Раҳмонализода Муҳиддин Раҳмонали дар мавзӯи «Ҷанбаҳои педагогӣ-иҷтимоии ташаккули шахсияти кӯдакони бепарастор ва беназорат» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ) таҳлилу баррасӣ намуда,

ҚАРОР ҚАРД:

1. Диссертатсияи Раҳмонализода Муҳиддин Раҳмонали дар мавзӯи «Ҷанбаҳои педагогӣ-иҷтимоии ташаккули шахсияти кӯдакони бепарастор ва беназорат» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ) ба Ҷимоя иҷозат дода шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқотиашон ба ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ) мутобиқат мекунанд, ба ҳайси муқарризони расмӣ пешниҳод менамояд:

- **Гулмадов Файз** - доктори илмҳои педагогӣ, мудири шуъбаи педагогика ва таҳсилоти муосири Академияи таҳсилоти Тоҷикистон;

- **Ошимова Махбуба Машарифовна** - номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, мудири кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода;

Ба сифати муассисаи пешбар **МДТ “Донишгоҳи давлатии омӯзгорӣи Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни”** таъин карда шавад.

3. Барои ҷойгир намудани эълон оид ба ҳимояи диссертатсия дар сомонаҳои Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.

4. Барои ҷопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъйиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи эксперти:
доктори илмҳои педагогӣ

 Каримзода М.Б.

Аъзоёни комиссияи эксперти:
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент
номзади илмҳои педагогӣ

 Шарифиён М.Х.
Турунов С.Ш.

06.10.2026

Имзои Каримзода М.Б., Шарифиён М.Х., Турунов С.Ш.-ро тасдиқ мекунам.

Мудири шӯъбаи кадрҳо ва коргузори
Пажӯҳишгоҳи рушди маориф
ба номи Абдурахмони Ҷомии
Академияи таҳсилоти Тоҷикистон

 Ҳакимова Х.С.